Blogi

Yhtenäinen maksuekosysteemi on avain Euroopan kilpailukykyyn

Raha ja maksaminen, Digieuro | 06.08.2025 | Teele Rossi

KIRJOITTAJA

Teele Rossi
Nuorempi ekonomisti

Maksamisen kenttä Euroopassa on edelleen murroksessa. Uudet sääntelykehykset, teknologiset innovaatiot ja geopoliittiset realiteetit muovaavat maksamisen tulevaisuutta tavalla, joka vaatii sekä nopeaa reagointia että pitkäjänteistä visiota. Erilaisten maksuratkaisujen yhteentoimivuus on keskiössä niiden kilpailukyvyn säilyttämisessä.

Maksamisen kenttä Euroopassa on edelleen murroksessa. Uudet sääntelykehykset, teknologiset innovaatiot ja geopoliittiset realiteetit muovaavat maksamisen tulevaisuutta tavalla, joka vaatii sekä nopeaa reagointia että pitkäjänteistä visiota. Kotimaisen maksamisen kehittäminen yhteensopivana eurooppalaisten maksutapojen kanssa ja tilimaksamiseen perustuen vahvistavat maksupalveluiden kilpailullisuutta ja kriisinkestävyyttä samalla, kun tuemme eurooppalaisen maksamisen suvereenisuutta. Näitä aiheita käsiteltiin myös hiljattaisissa Euro & Talous julkaisuissa[1] [2].

Suomen Pankin vuosittainen Maksufoorumi järjestettiin tänä vuonna[3] osittain kansainvälisellä kokoonpanolla, sillä myös kotimainen maksaminen on vahvasti integroitunut eurooppalaisiin järjestelmiin. Tapahtuma kokosi jälleen kerran yhteen yli 200 maksamisen asiantuntijaa kuulemaan ja keskustelemaan. Näin lomakauden loppupuolella on oiva hetki tarkastella Maksufoorumissa esiin nousseita ajankohtaisia kehityssuuntia ja keskustelunaiheita.

Euroopan maksustrategia ja sääntelyuudistukset: kilpailua ilman pirstaloitumista

Euroopan komissio on nostanut esiin painopisteikseen sääntelyn yksinkertaistamisen, maksamisen roolin uudelleenarvioinnin, sekä geopoliittisen suvereniteetin. Euroopan on oltava visionäärinen ja reagoitava nopeasti teknologian kehitykseen. Digitaalinen euro on tarkoitettu

täydentämään yksityisen sektorin maksuratkaisuja tarjoamalla kuluttajille uuden kaikkialla euroalueella hyväksytyn maksuvaihtoehdon, sekä vahvistamalla euroalueen suvereniteettia maksamisen kentällä. Euroopan komissio tukee ratkaisuja, jotka vahvistavat sisämarkkinoita ja vähentävät riippuvuutta globaaleista jättiläisistä.

Lokakuusta 2025 alkaen kaikkien pankkien tulee tukea SEPA-pikasiirtojen lähettämistä sekä vastaanottamista EU:ssa osana laajempaa maksamisen sääntelyuudistusta[4]. Maksufoorumissa esitetyssä Euroopan komission puheessa korostettiin, että sääntelyn tavoitteena on lisätä kilpailua, vähentää markkinoiden pirstaloitumista ja ennen kaikkea parantaa kuluttajien valinnanmahdollisuuksia. Samalla pyritään ehkäisemään petoksia aiempaa tehokkaammin. Euroopan komission edustaja painotti keskustelussa, että painopiste tulisi olla sääntelyn täytäntöönpanossa.

Teknologinen riippumattomuus ja kuluttajakokemus

European Payments Initiative (EPI):n esitys Maksufoorumissa muistutti, että maksaminen koskettaa meitä kaikkia, ja teknologiasovellukset eivät ole ainoastaan työkaluja vaan kriittisiä elementtejä arjessamme. Erilaisten maksuratkaisujen yhteentoimivuus on keskiössä niiden kilpailukyvyn säilyttämisessä. Suurin osa teknologiayrityksistä, joiden sovellukset hallitsevat arkeamme, eivät ole eurooppalaisia. Globaalit teknologiayritykset syntyvät suurilta paikallisilta markkinoilta, mikä asettaa ne etulyöntiasemaan alusta alkaen.

Bizum korosti esityksessään tarvetta vähentää kauppiaiden riippuvuutta korttimaksuista ja lisätä tililtä tilille -maksamista (A2A), edellyttäen selkeää lisäarvoa kuluttajalle. R-kioski painotti maksamisen ja tunnistautumisen sujuvoittamisen tärkeyttä asiakaskohtaamisissa, ja näki digitaalisen identiteettilompakon[5] mahdollisuutena nopeuttaa asiointia. Samalla on tärkeää huomioida eri asiakasryhmien maksutapatarpeet. Erilaiset lisätoiminnot, kuten kuittien ja maksutietojen kokoaminen yhteen paikkaan, voisivat edesauttaa yhtenäisen ja käyttäjäystävällisen maksamisen ekosysteemin rakentamista.

Maksamisen tulevaisuus ja rajat ylittävä yhteentoimivuus

Nordean mukaan tulevaisuudessa maksaminen voisi tapahtua nykyistä laajemmin puhelinnumerolla, kuten e-laskun kohdistaminen oikealle henkilölle puhelinnumeron perusteella jo nyt mahdollistaa. Pohjoismaiden ja Baltian alueella on potentiaalia yhteisiin maksujärjestelmiin, ja Euroopan komissio pyrkiikin mahdollistamaan rajat ylittävät palvelut. Saavutetusta tehokkuudesta huolimatta kotimaisessakin maksamisessa on vielä paljon mahdollisuuksia parempaan.

Maksufoorumissa esiin nousseiden keskustelujen perusteella johtokunnan jäsen Tuomas Välimäki piti päätössanoissaan perusteltuna, että Suomessa yhdistetään voimavarat ja tuodaan käyttöön tilipohjaiset maksuratkaisut laajemmassa mittakaavassa myös päivittäismaksamiseen. Näistä lähtökohdista on oiva tilaisuus tarttua tuumasta toimeen näin syksyn kynnyksellä.

Asiasanat

maksaminen, pikamaksaminen, sääntely, vähittäismaksaminen